

Dårligt arbejdsmiljø har på 15 år kostet mindst 51 mia.

- I perioden 1998-2012 er der i Danmark blevet anerkendt 266.646 arbejdsskader.
- Over de 15 år har det dårlige arbejdsmiljø kostet arbejdsgiverne over 51 mia. kroner i erstatning. Alene de nuværende 3F'ere har fået udbetalt næsten 11 mia. kroner.
- Niveauet af arbejdsskader i Danmark har været mere eller mindre stabilt igennem den undersøgte periode.
- Særligt 3F'ere er udsat for arbejdsulykker og erhvervssygdomme. Nogle 3F'ere har mere end 11 gange så høj risiko for at blive syg af at gå på arbejde i forhold til lavrisikobrancherne.

Kontakt

Økonom
Henrik Skovsted Iversen
Tlf. 88 82 04 55
Mobil +45 50 53 21 90
Henrik.Iversen@3F.dk

Student
Bjarke Dahl Mogensen
Mobil +45 60 76 78 91
Bjarke.mogensen@3f.dk

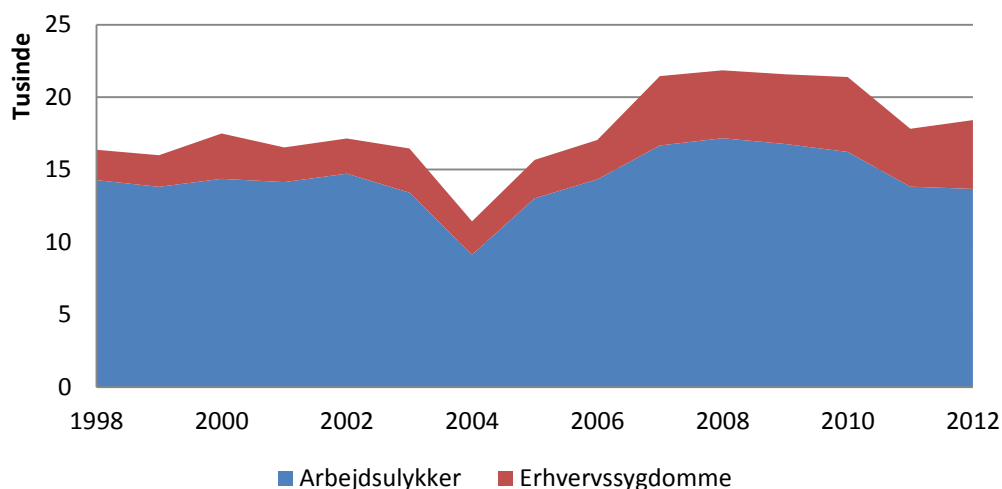

Udvikling i arbejdsskader siden 1998

Formelt set skelnes der indenfor arbejdsskader mellem erhvervs sygdomme, pludselige løfteskader og arbejdsulykker. Da det er den første og sidste kategori som er langt de største, vil papiret koncentrere sig om disse. Generelt for begge kategorier gælder, at der med skaden følger en helbredsforringelse, som den ansatte pådrager sig som følge af arbejdet. Helbredsforringelsen kan medføre varige mén og/eller tab af erhvervsevne eller skadelidtes død umiddelbart eller senere.

Som det fremgår af Figur 1 herunder har der over de seneste 15 år ikke været nogen klar tendens i antallet af arbejdsskader i Danmark. Med undtagelse af 2004, hvor der sker et midlertidigt fald har antallet af anerkendte arbejdsulykker ligget antallet fast omkring 14.000 pr. år. Det svarer til at ca. 5-6 medarbejdere pr. 1.000 beskæftigede om året udsættes for en arbejdsulykke.

Figur 1: Udvikling i arbejdsskader siden 1998

Kilde: Arbejdsskadestatistik 2001, 2006 og 2012.

Særligt 3F'ere er hårdt ramt af arbejdsskader

Der er imidlertid meget stor forskel på antallet af arbejdsulykker og erhvervs sygdomme alt efter branche. Som det kan ses i tabel 1 herunder er medlemmer af 3F langt mere disponeret for særligt erhvervs sygdomme på grund af deres branchetilknytning sammenlignet med gennemsnittet. Forskellen er særlig stor når man sammenligner industri- og byggefagene med de brancher, hvor risikoen for f.eks. erhvervs sygdomme er lavest. Her er risikoen for at

få en erhvervsrelateret sygdom mere end 11 gange større hos 3F'eren sammenlignet med lønmodtagere indenfor undervisningssektoren.

Tabel 1: Arbejdsskader pr. 1000 beskæftigede fordelt på brancher i 2012

Hovedbranche	Erhvervssygdomme pr. 1000 beskæftigede	Arbejdsulykker pr. 1000 beskæftigede
Industri	4,6	5,6
Bygge- og anlægsvirksomhed	4,6	9,4
Offentlig administration, forsvar og socialforsikring	3,9	10,3
Råstofudvinding	3,8	7,1
El-, gas-, varme- og vandforsyning	2,3	7,5
Overnatningsfaciliteter og restaurationsvirksomhed	1,7	2,8
Kultur, forlystelse, sport mm.	1,4	4,5
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	1,3	4,7
Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	1,3	5,1
Engroshandel og detailhandel	1	3,1
Fast ejendom, udlejning, forretningsservice mv.	0,7	3,5
Transportvirksomhed mv.	0,6	5,7
Pengeinstitutter, finansiering og forsikringsvirksomhed	0,4	1,8
Undervisning	0,4	5,8
Total	2,0	5,5

Kilde: Arbejdsskadestatistik 2012

Arbejdsskader koster samfundet dyrt

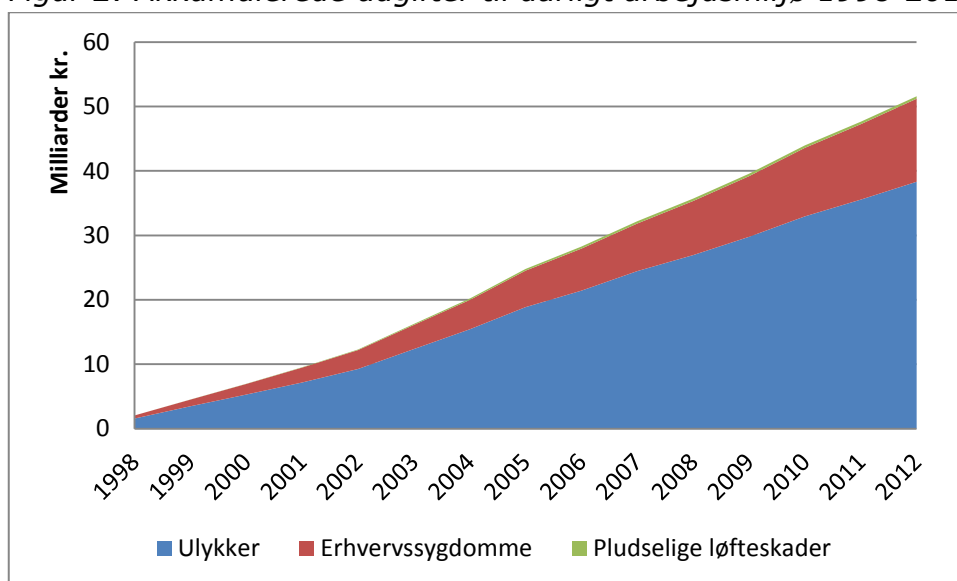
De i alt 266.646 anerkendte arbejdsskader i perioden 1998-2012 har kostet samfundet mange milliarder kroner. En præcis opgørelse af det dårlige arbejdsmiljø og de deraf følgende arbejdsskader er svær at lave. En af de metoder man kan anvende er at beregne de faktiske

omkostninger for arbejdsgiverne på grund af erstatningssummer, som de har udbetalt i den pågældende periode.

Som det fremgår af Tabel 2 herunder løber de samlede omkostninger over de 15 år op i intet mindre end 51,6 mia. kroner (2012-niveau). Alene de nuværende ca. 300.000 3F-medlemmer har i den periode fået udbetalt erstatninger for næsten 11 mia. kroner. Det er altså en ganske anseelig del af de samlede arbejdsskadeerstatninger, som går til 3F'erne.

Figur 2: Akkumulerede udgifter til dårligt arbejdsmiljø 1998-2012

Kilde: Arbejdsskadestatistik 2001, 2006 og 2012

Anm: 2012-niveau

De 51,6 mia. kroner er alene arbejdsgivernes udgifter til erstatning for arbejdsskaden, hvis der også blev kigget på arbejdsgivernes direkte udgifter til sygefravær og indirekte udgifter til afløser, administration, arbejdsmiljørådgivning (se bilag A) så bliver beløbet langt højere. Der udover er der udgifterne til samfundet som følge af sygehusophold, invalidering (offentlige ydelser), tidligere fratrædelse fra arbejdsmarkedet og derved mistende skatteindtægter, så ikke alene vil udgifterne til arbejdsgiverne blive langt højere men udgifterne til samfundet løber også op.

Bilag A.

Direkte og afledte omkostninger for virksomheden

Mange arbejdspladser har allerede fokus på fravær og sætter tiltag i værk, hvis fraværet er for højt. Men det er sjældent, at arbejdspladser forholder sig til, hvilken del af fraværet de selv har ansvaret for. Det er heller ikke altid, man tænker på de afledte omkostninger ved dårligt arbejdsmiljø og arbejdsbetinget fravær.

Dette værktøj tænker hele vejen rundt og inddrager følgende elementer:

- Den del af fraværet, som er arbejdsbetinget, og som arbejdspladsen derfor kan gøre noget ved.
- De direkte omkostninger til fravær på grund af arbejdsmiljøproblemer, dvs. omkostningerne til løn under sygdom.
- De afledte omkostninger ved forskellige arbejdsmiljøproblemer.
- De totale omkostninger ved arbejdsmiljøproblemer.

Afledte omkostninger

Der kan være mange forskellige afledte omkostninger ved arbejdsmiljøproblemer:

Tid til at lederen (eller andre) skal håndtere fraværet. Det dækker f.eks. over tid til at finde, introducere og instruere en vikar, bede kolleger om at arbejde over eller orientere brugere om, at en service ikke bliver leveret på grund af sygdom. Og det omfatter tid til at gennemføre fraværssamtale, orientere kollegerne og rapportere videre i systemet om, hvad der er sket.

Tid til at arbejdsmiljøgruppen og/eller arbejdsmiljøorganisationen skal anmelde, undersøge og analysere den pludselige hændelse (arbejdsulykke, forflytningskade, vold eller andet), som i nogle tilfælde er årsag til fraværet. Der skal desuden muligvis bruges tid til dialog med Arbejdstilsynet.

Tid til at kollegerne kan bearbejde og tale om en pludselig hændelse eller en uventet sygemelding.

Honorar til krisepsykolog eller lignende.

Honorar til en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, som Arbejdstilsynet kan påbyde arbejdspladsen at bruge til at løse problemet.

Tid til at personaleafdelingen skal håndtere fraværet og sikre refusion af sygedagpenge, hvis fraværet er langvarigt.

Udgifter til udbedring af materielle skader i forbindelse med en arbejdsulykke eller voldsepisode.

Lønforskel ved brug af vikar, dvs. forskellen mellem en fastansats og en vikars timeløn.

Produktivitetstab ved brug af en urutineret vikar eller en urutineret kollega.

Kilde: FOA ([se link](#))